

Third Culture Kids

SUOMI
FINLAND

Toimitus Mona Eid ja Koko Hubara

Michael Hutchinson-Reisin, Nayab Ikramin, Sheyda Shafiein ja
Maïmouna Jagne-Soreaun haastattelut tehtiin englanniksi
ja ne käännettiin tähän teokseen suomeksi.

4

Valokuvat Caroline Suinner

sekä Caroline Suinnerin ohjeistuksen mukaan Anahita Sarabhai (s.29–36)
ja haastateltavien ja työryhmän omat arkistot.

Graafinen suunnittelu Kiia Beilinson

© Mona Eid, Koko Hubara, Caroline Suinner, Kiia Beilinson ja
Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-37605-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

	Esipuhe	9
	Kailie	13
	Oona	21
	Aino	29
	Sheyda & Nayab	37
	Julian	49
	Nahla	57
	Anneli	63
	Pierlin	73
	Vy	81
	Monika	87
	Awa & Sikujua	93
	Rron	105
	Silvi	115
	Dora	123
	Ronit	131
	Mire	141
	Evelina & Josefina	151
	Ulkar	163

171	Michael
185	Melissa
193	Tino
201	Maimouna
211	Alice
221	Belén & Celia
231	Tommi
239	Bahar
247	Anne
253	Bettina
261	Dakota
269	Fiona
279	Gouled
289	Juno
297	Minea
305	Nitin
313	Linda-Maria
323	Miriam

Kirjoittaessamme puhtaaksi tässä teoksessa esiintyvien neljänkymmenen ihmisen syvähaastatteluihin pohjautuvia elämäntarinoita mieleemme nousi kaksikin eri lainausta afrikkalaisamerikkalaiselta kirjailija, runoilija, kansalaisaktivisti **Maya Angeloulta**. Ensimmäinen, jonka alkuperäislähdettä emme tunne, kuuluu näin:

”When someone shows you who they are, believe them the first time.”

Kun joku näyttää sinulle kuka hän on, usko häntä kerralla. Lähes kaikissa kuulemissamme tarinoissa toistui meille itsellemekin tuttu kertomus. Ihmiset – useimmiten valkoiset, valtaväestöön kuuluvat suomalaiset, mutta joskus muutkin – kohtaavat meidät päiväkodissa, koulussa, töissä tai vapaa-ajalla ja olettavat ulkonäkömme ja/tai nimemme perusteella, ettemme voi olla suomalaisia. He kokevat oikeudekseen udella meitä, mistä olemme kotoisin, *oikeasti* kotoisin, mutta heille eivät läheskään aina kelpaa antamamme vastaukset. Helsingistä. Oulusta. Äitini oli lotta. Tykkään sauna. Jos he hyväksyvätkin vastauksemme, seuraa ihmetystä, huvitustakin.

Toisaalta mukana on niitäkin, joista rodullinen, etninen tai kulttuurinen identiteetti ei näy päällepäin. Ihminen voi näyttää valkoiselta, valtaväestöön kuulualta, ja olla silti maahanmuuttaja tai alkuperäiskansan jäsen ja kantaa näihin asioihin liittyviä kipeitä ja kauniita kokemuksia osana identiteettiään.

Näistä kokemuksista, eli jatkuvasta itsensä todistelun tarpeesta poikkeuksellisen kapean suomalaisuuden määritelmän puristuksessa, on kenties noussut esiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten ja suomalaisten alkuperäisväestöjen tarve alkaa määritellä itseään erilaisin sanoin ja käsittein.

Ruskea, musta, mixed-race, sateenkaariromani, person of color, hybridi, neokulttuurinen, kameleontti, afroprinsessa...

Third culture kid.

Third culture kid on käsite, joka syntyi jo 1950-luvulla, osana yhdysvaltalaisista sosiologista ja antropologista tiedekeskustelua. Alun perin sillä tarkoitettiin amerikkalaisia, jotka työskentelivät ulkomailla, ja etenkin heidän lapsiaan. Tällaisena se on yleensä Suomessakin ymmärretty, ns. matkalaukkulapsia, diplomaattien ja ulkomaankomennuksilla olevien valkokaulustyöläisten jälkikasvua kuvaavana terminä. Viime aikoina, etenkin pohjoismaissa, käsitettä on alettu käyttää osana keskustelua niiden ihmisten eletystä todellisuudesta, jotka kuuluvat näkyviin vähemmistöihin, ovat tänne kohdistuneen, lisääntyneen maahanmuuton ja myös toiseen suuntaan tapahtuvan jatkuvan globalisaation, eli täältä maailmalle lähtemisen, perijöitä. Mekin määrittelimme third culture kidsit suomalaisiksi, jotka luovat aktiivisesti uusia identiteettejä ja kulttuurisia todellisuuksia sekä joutuvat luovimaan olemassa olevien kulttuureiden kehillä ja väleissä.

Samastumisen peilejä on ollut Suomessa tarjolla hyvin vähän, ja moni – etenkin vanhemmista sukupolvista – on joutunut kipulemaan enemmän tai vähemmän yksin sen tunnistamattomuuden kanssa, jota olemme kohdanneet. Toivomme, että uudemmat sukupolvet third culture kidsejä löytävät toisensa vaikkapa tämän kirjan kertomusten kautta. Meitä ovat kiehtoneet perinteisen third culture kids -käsitteen ja Maya Angeloun lisäksi esimerkiksi tutkijoiden ja kirjailijoiden **Homi Bhabhan** ja **Gloria Anzaldúan** kehittämät termit kuten *kolmas tila* tai *mestiza-tietoisuus*, jotka kuvaavat hybridistä tilaa tai välitilaidentiteettiä ja pakenevat selkeärajaisia määrittelyjä – eli sellaisia kategorioita, joihin meidät halutaan kerta toisensa jälkeen sulloa, mutta joista emme itseämme tunnista. Me third culture kidseinä haastamme näkemyksiä kaksinapaisista ja yksinkertaistavista kategorioista. Olemme joko-tai:n sijaan sekä-että ja vielä-ja. Third culture kidsien luomat kolmannet kulttuurit ovat sellaisia luovuuden tiloja, jotka eivät perustu monikulttuurisuuden eksotisoinnille tai vastapareille, vaan joissa näemme sekä itsemme että toiseuden itsessämme sulassa sovussa.

10

Haastatteluissa on ollut mielenkiintoista kuulla globaalin ja paikallisen vuoropuhelu identiteetissä. Monet meistä eivät tunnista tai tunnusta kansallisia ja kulttuurisia rajoja – niiden sijaan moni kiinnittyy paikkakuntiin, paikkoihin ja kaupunkeihin. Kirjailija Tayie Selasi kiteyttää tämän hyvin TED-puheessaan *Don't ask me where I am from. Ask me where I'm local* – älä kysy, mistä olen kotoisin vaan missä olen paikallinen.

Tätä *Third Culture Kids – Suomi Finland* -teosta vastaavat teokset on julkaistu aiemmin Ruotsissa ja Norjassa, ja vaikka käsite ei ole kovin yleisesti arkikäytössä, Pohjoismaissa ymmärretään sen täällä tarkoittavan jotakin muuta kuin niin kutsutusta ”Länneistä” ”kauas” lähteviä, useimmiten valkoisia ihmisiä. Täällä käsitettä

rajaavat usein mm. työväenluokkaisuus, kodin monikielisyys, kulttuurien sekoittuminen ja tietynlaisten selviytymisstrategioiden luominen ympäristössä, jossa arkinen rasismi on hyvin yleistä.

Katsomme, että toinen syy tämän hetkisel­le tarpeelle kehittää uutta terminologiaa ruskeuden, mustuuden, kulttuurin moninaisuuden jne. ympärille onkin se, että suomen kielessä on ollut aivan viime vuosiin saakka suhteellisen normaalia käyttää erilaisia rasistisia nimityksiä ihmisistä arkikielessä ja osittain virallisestikin, kuten vaikkapa eduskunnan täysistuntoja seura­ tessa voi huomata. Nämä sanat liittyvät usein ruskeisiin, mustiin, islaminuskoisiin, venäläisiin ja itäeurooppalaisiin sekä esimer­ kiksi romanivähemmistöön liitettyihin stereotyyppioihin. Ihmiset ovat toisin sanoen kyllästyneet kieleen syvään juurtuneeseen rasismiin ja ottaneet asian omiin käsiinsä. *Tämä minä olen, usko kun sanon. Tai oikeastaan, sillä mitä minusta ajattelet ei ole kauheasti edes väliä, sillä minulla on tämä kolmas tilani, hybridi kaikkien kulttuureideni vahvuuk­ sista. Täällä teen asioita, joita ei ole ennen nähty.*

Tai, kuten Maya Angelou sen sanoo elegantimmin runossaan "Still I Rise" vuodelta 1978:

*”You may write me down in history
With your bitter, twisted lies,
You may trod me in the very dirt
But still, like dust, I’ll rise.”*

Voi olla, ettemme päädy historiankirjoihin tai että meistä kerro­ taan mieluummin stereotyyppisiä tarinoita kuin moniulotteinen totuus. Voi olla, että meitä jopa poljetaan alas. Mutta me olemme, kuten Angelou sanoo, kuin pöly ja kohoamme aina ylöspäin. Meidän kanssamme kohoaa valtava luovuus, lahjakkuus, kauneus ja ilo. Tässä kirjassa on vain murto-osan murto-osa kaikista niistä historioista, kokemuksista ja kommelluksista, siitä huumorista ja näkemyksestä, mitä Suomessa elävillä third culture kidseillä on tarjottavanaan.

Tähän mennessä lukija on kenties huomannut, että olemme käyttäneet tässä esipuheessa sanaa me monikon kolmannen persoonan sijaan. Se on tarkoituksellista. On mahdotonta viitata vain kirjassa haastateltuihin ihmisiin, niin valtava henkilökoh-

tainen projekti tämä on ollut. Kaikki tämän kirjan tekijät mieltävät olevansa third culture kidsejä, ja keskenämme tulemme ainakin kolmelta eri mantereelta ja puhumme ainakin viittä kieltä perheidemme kanssa. Myös uskontoja, sukupuoli- ja seksuaali-identiteettejä mahtuu tähän nelikkoon. Prosessin aikana pintaan on noussut paljon tunteita ja muistoja, välillä tietokoneen näyttöä on katseltu kyynelten sumentamalla silmillä. Vaikka aiheet ovat olleet välillä raskaita ja nostaneet pintaan jopa traumoja, on tämä kirja itsessään, ensin teksti- ja kuvamassana ja myöhemmin esineenä, meille kirjoittajille yksi harvoista turvapaikoista ja turvalisista tiloista, joita tässä maassa on vähemmistöön kuuluvilla ihmisille.

Haimme tähän teokseen haastateltavia avoimella haulla, jota levitettiin etenkin sosiaalisen median kautta. Saimme määräaikaan mennessä lähemmäs sata hakemusta, joista pystyimme ottamaan mukaan vain pienen osan. Täydensimme lisäksi haastateltavien kokoonpanoa täsmäpyynnöillä, kun halusimme löytää edustusta myös eri alueilta ja sukupolvista. On ollut etuoikeus saada lukea kaikkien teokseen hakeneiden tarinat ja kertomukset. On tärkeää saada tulla kuulluksi, nähdyksi ja tunnistetuksi myös moninaisuu-
dessamme. Kiitos kaikille teille!

Keräsimme tarinat kirjaan osallistuvien toiveiden mukaisesti etänä tai kasvotusten syksyn 2020 sekä kevään ja kesän 2021 aikana. Haastattelujen auki kirjoittamisen jälkeen lähetimme ne luettaviksi ja lisäksi jokainen kirjassa mukana oleva sai mahdollisuuden lisätä tekstiin sopivia kuvia tai jonkin muun jutun. Saimme nauttia poikkeuksellisesta vieraanvaraisuudesta ja avoimuudesta näissä kohtaamisissa. Kiitämme siis kaikkia haastattelun antaneita sydäntemme pohjasta ja toivomme, että tämä kirja tarjoaisi lukijoilleen edes osan siitä voimasta ja ilosta, jonka sen tekeminen ja siinä esiintyvien henkilöiden kohtaaminen antoi meille.

Lopuksi haluamme kiittää myös Otavan lasten- ja nuortenkirjallisuuden kustannusjohtaja Kaisu-Maria Toiskalliota aloitteesta tämän kirjan tekemiseksi, kustannustoimittajaamme Marjo Lemposta sekä Otavan kirjasäätiötä, Suomen tietokirjailijoita ja Grafia ry:tä taloudellisesta tuesta. Olemme kiitollisia myös perheillemme, joita ilman meillä ei olisi kunniaa olla third culture kidsejä. Kiitos, tack, thank you, תודה, شكرا.

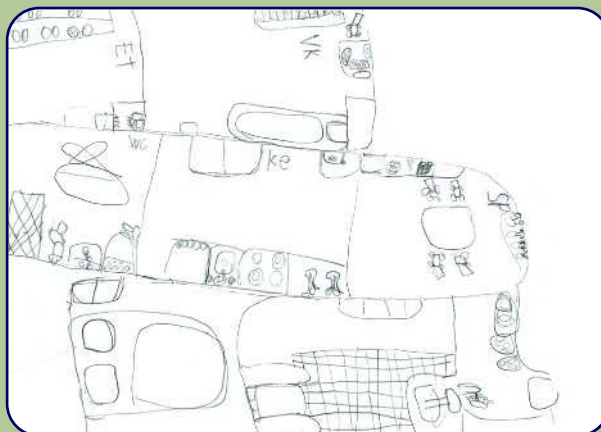

Kailie

Mä tykkään Linnanmäestä, perheestä, musiikista, tv:n katsomisesta, opiskelusta, lukemisesta ja kirjoittamisesta, kemiasta, pulkkailusta, lumilautailusta, hiihdosta – hiihdin tänä talvena ekaa kertaa äidin yli-isoilla suksilla enkä kaatunut paitsi monta kertaa – luistelusta, kaikista liikuntajutuista, koriksesta, telinevoimistelusta, tanssista, sushista, fufusta maapähkinäkastikkeella ja kanalla, joka paikkaan matkustamisesta ja tietenkin naurusta ja vitsailusta. Mä tykkään lukea, mulla on oma kirjastokortti.

Jos sulla on paperia, mä voin piirtää meidän kodin, niin näet. Mulla on oma huone, ja välillä mun siskopuoli **Vale** tulee sinne yöksi. Yleensä mä siivoan itse, joskus kyllä unohdan, jos tulee kiire johonkin. Mä pidän leikit yleensä mun omassa huoneessa, mutta joskus myös eri huoneessa. Tässä on eteinen, ja kenkäkaappi, mun huone on heti tässä. Ja sitten on tietenkin se ihan pieni kaappi, jossa on avaimet. Mun huoneessa on kerrossänky ja leluja ja kirjoja. Huoneen ulkopuolella on käytävä ja sen päässä kohta, missä syödään, sitten on parveke, keittiö, uuni ja se kohta missä voidellaan leivät, biojäte, tiskikone, meillä on myös wc ja kylppäri, missä on hana. Olohuoneessa on sohva, matto ja telkkari. Sitten on äidin ja **Chonaisin** huone, sieltä kuuluu kuorsausta. Mä kuulen sen yöllä.

Mä tykkään piirtää, että kyllä musta voi tulla taiteilija. Mun unelma on se, että mä saisin olla kuuluisa. Sitten mä olisin vaan olemassa. Mun suurin unelma on tulla laulajaksi ja sähkökitaristiksi. Että musta tulisi rokkitähti ja mä tekisin omat biisit. Mä olen jo alkanut harjoitella omien laulujen tekoa ja tanssimista. Mä toivon joululahjaksi sellaista settiä, missä on sähkökitara ja mikrofoni. Ja myös mikroskooppia. Ja sit mulla on lumilauta, eli aion tehdä kaikkea.

Joskus mä itken ja kiukuttelen äitille. Kaikilla on joskus sellainen päivä, että on huono. Kerran mulla meni terävä lasinpala sormeen, kun mä tyhjensin tiskikonetta. Yleensä äiti sitten lohduttaa. Äidissä parasta on se, että se on olemassa. Mun äiti ennen komensi mua aina aamulla, mutta sitten se teki aikataulun, ja nyt mä teen kaiken itse ja olen valmis, kun äiti herää. Mä panen herätyskellon kiinni, makaan yhden minuutin, sitten mä puen vaatteet, menen vessaan käymään ja pesemään hampaat ja naaman, sitten mä syön aamupalan, laitan ulkovaatteet ja olen valmis. Sitten mä kävelen itse kouluun.

Mä oon ekalla ranskalais-suomalaisessa koulussa. Siellä puhutaan molempia kieliä. Ihan kaikki opettajat ei osaa kumpaakin. Matikka on aina ranskaksi ja ympäristöoppi, suomen tunnit on suomeksi ja kässän tunti. Voi kyllä kysyä, jos ei ymmärrä jotain, kyllä ne aina yrittää selittää. Kivointa on kässä, mä tein enkelin siellä joulukoristeeksi. Sen voi laittaa oveen, mutta se ei ole mikään rinkelakranssi, vaan pelkkä enkeli. Neljännellä me mennään ilman vanhempia luokkaretkelle Ranskaan.

Mä teen kotitöitä, että koti olisi kunnossa. Kerran me levitettiin Valen kanssa kaikki roskat roskiskatoksen lattialle ja lajiteltiin ne yksitellen eri roskiksiin. Ja kerran me mentiin sisälle yhteen roskikseen, pahvinkeräykseen. Me suljettiin kansi perässä ja oltiin vaan siellä.

Mä haaveilen isosta perheestä, isosta kodista, siitä että olisin kuuluisa ja saisin kaikesta alennusta joka paikassa ja esiintyisin isolla lavalla ja voisin sanoa kaikille että saa ottaa kuvii! Saa ottaa kuvii! Voin kirjoittaa nimmareita! Että olisi iso yleisö. Mä haluaisin olla kuuluisa, niin olisi paljon rahaa ja voisi pelastaa maailman.

Mä olen Afroprinsessa. Afroprinsessa on se, jolla on afro auki, joka on niin kaunis ja jota kaikki katsoo. Saa katsoa ja ottaa kuvia, ja antaa alennusta, joko kymmentuhatta tai kymmenen

euroa. Sillä on iiiiso afro ja se on niin kaunis. Sillä on kultainen kruunu ja hienot kengät ja iso linna.

Kun musta tulee kuuluisa, mä ostan äidille ison talon ja annan sille kuuluisuusmerkin ja kaiken, mitä se tarvitsee, ja autan sitä keräämään pois kaikki, mitä se ei tarvitse.

Mä sain tämän mekkokankaan lahjaksi mun äidin kaverilta, kun me käytiin Ghanassa. Äiti teki siitä hienon mekon. Mä kävin pieneä

”Mä olen Afroprinsessa.”

Ghanassa ja Togossa. Me syötiin Ghanassa fufua ja leikittiin **Angelan** kanssa, eikä me edes yhtään puhuttu vaan puhuttiin käsillä vaikei edes osata viittomakieltä. Ja muistan sen, että mä en uskaltanut ottaa laastaria pois, äiti laittoi siihen vase-liinia ja repäsi sen, ja me molemmat naurettiin. Mä tapasin sukulaisia. Togossa näin papaa ja kaikissa kuvissa mä pelleilin hassusti. Mä olin mun grandpaman sylissä ja se oli kivaa, koska me naurettiin koko ajan. Vähän myöhemmin me menttiin uudelleen Togoon. Mä muistan, kun me yhen mun sukulaistytön kanssa pussailtiin yhtä poikaa, **Kefacea**, kun me oltiin ihastuneita siihen. Se osti meille keksejä. Kannattaisi käydä Togossa. Suosittelen, että menisitte, koska siellä on ihanaa. Älkää ajatelko, että Afrikassa on vain heinä- ja savimökkejä ja siellä syödään vaan banaania banaanipuiden alla, eikä mitään muuta, niin kuin vitosluokkalaiset aina nauraa ja ajattelee. Kannattaa ottaa aurinkolasit, aurinkorasvaa ja iso varjo mukaan, koska siellä on tosi kuuma. Kannattaa mennä rantaan, koska se viilentää. Siellä syödään valkoista fufua ja limaista kastiketta, jonka nimi on okrakastike. Siellä Togossa me käytiin kaupassa ja kirkossa. Tietty sielläkin tuntuu, että se on mun kotimaa, koska se on mun koti.

19

Mutta siellä voi salaa puhua äitille viroa tai suomea. Virossakin musta tuntuu, että se on mun kotimaa. Ja myös Suomessa. Mä puhun suomea, ranskaa, viroa ja kaikkia maailman kieliä. Mun elämä on valtavan kultainen. Mulla on kaikkea hyvää elämässä: ystävät, perhe, harrastukset ja pehmeä sohva sekä paljon ruokaa.

Oona

Olin ehkä 13-vuotias kun vanhemmilleni soitettiin, että Geisha-suklaamainokseen tarvitaan tyttö. Päädyin siihen mainokseen, ja se oli tosi hieno kokemus. Tarinaan liittyi eräs ihminen, joka oli myös näissä nibai-piireissä. Hän on puoliksi japanilainen, selkeästi minua vanhempi naishenkilö. Hänestä tuli automaattisesti iso idoli minulle. Joku on minua vanhempi ja samankaltainen ihmisenä. Hän teki cooleja juttuja ja oli valokuvaaja. Häneen pystyin samastumaan. Samastuminen on tärkeää.

Maalaaminen on minulle yksi tapa saada asioita ulos. Tämä taulu on oikeastaan ensimmäinen maalaus, jonka tein. Siinä tuli oma itseni jotenkin esiin, oli se sitten kulttuuritaustaa tai identiteettiä. Tajusin, että tässä maalauksessa yhdistyy se juttu: suomalaisuus ja japanilaisuus. Nimesin sen *Hāfuksi*. Se on japanilainen sana, joka tulee englanninkielisestä sanasta half (ハーフ). Sillä viitataan puoliksi japanilaiseen henkilöön. Taulussa yhdistyy kaksi puolikasta uudeksi kokonaisuudeksi, se ilmensi jotain alitajuisia. Sana *nibai* viittaa samaan asiaan kuin *hāfu*. *Nibai* on myös Suomessa toimivan suomalaisjapanilaisen nuorten järjestön nimi.

Tapasin idolini uudelleen jokunen vuosi sitten, kun hän oli käymässä Suomessa. Toin ilmi, miten tärkeä ihminen hän on ollut minulle haastavassa vaiheessa elämää. Hän puhui siitä, että nibain

”Muistan että jälkimmäisellä kerralla oksensin lentokoneen noustessa ilmaan, koska olin odottanut sitä matkaa niin paljon. Oli niin iso juttu päästä sinne Japaniin.”

tarkoitus on se, että otetaan kaikki vastaan vaikka ei osata kieltä. Ystäväni toi keskustelussa esiin hyvin ne kaksi puolta – ei tarvitse olla joko suomalainen tai japanilainen.

Juuri häneltä opin, että voin yhdistää molemmat aivan uudeksi väyläksi. Ja niin todellakin voin! Aivot räjähtää!

24

Minua on aina nolottanut sellaisten suomalaisten seurassa, jotka fanittavat japanilaista kulttuuria. Muistan kerran, kun eräs suomalainen Japania fanittava tyttö tuli käymään meillä kylässä ja katsoimme yhdessä piirrettyjä. Minulle oli toki ihan normaalia katsoa japanilaisia ohjelmia, mutta en todellakaan tiennyt niistä niin paljoa kuin ystäväni. Se tuntui oudon kiusalliselta, kun ne oli niin tuttuja juttuja itselle, mutta samaan aikaan tajusin, että olin aivan pihalla.

Minulla on ollut tässä nyt kymmenen vuoden tauko näiden asioiden miettimisessä. Teininä oli tosi tärkeää saada se japanilaisuus mukaan. Olin ensimmäistä kertaa Japanissa 4-vuotiaana ja seuraavan kerran 13-vuotiaana. Muistan että jälkimmäisellä

kerralla oksensin lentokoneen noustessa ilmaan, koska olin odottanut sitä matkaa niin paljon. Oli niin iso juttu päästä sinne Japaniin.

Isäni siis on japanilainen ja äiti suomalainen ja olen asunut aina Suomessa. Olen huomannut että identiteettini on ollut hakusessa tosi nuoresta asti. Suomessa koen, että olen suomalainen. En osaa japania, olen aina asunut Suomessa ja käynyt kaikki koulut täällä. En tiedä, miten voisin olla enemmän suomalainen. Silti muiden silmissä en aina olekaan ihan suomalainen. Moni tuli varsinkin nuorempana aloittamaan keskustelun englanniksi. Kun nuorena kävin Japanissa, tunsin vihdoinkin olevani kotona, mutta sitten huomasin, että minua pidettiin siellä ulkomaalaisena.

Opiskelujen aikaan pääsin työharjoitteluun Suomen Japanin instituuttiin kolmeksi kuukaudeksi. Ajattelin silloin että opettelen japanin kielen hyvin, mutta sitten kaikki puhuivat töissä suomea. En päässyt kieleen vielä kiinni.

Eräässä työtehtävässä instituutissa jouduin konfliktiin, joka sai minut irtautumaan Japani-identiteetistäni hetkellisesti. Koin, että japania

Tässä kuvassa selkeästi joku pääsiäismeininki. Minut on puettu johonkin yukatanmalliseen, japanilaistyyppiseen kimonoon. Kuinka monta tämmöstä pääsiäisnoitaa on noilla huudeilla näkynyt? Tätä oli minun lapsuuteni ja minun normaali.

*”Ennen kuvittelin, että se löytyy,
kun matkustan Japaniin.
Mutta kun se ei ole mitään edes niin
konkreettista kuin lähteminen jonnekin.
Se onkin jotain ihan muuta.”*

puhuva henkilö nöyryytti minua siksi, etten osannut puhua kieltä. Järkytin tapauksesta sen verran, etten halunnut enää olla osa suomalaisjapanilaista *Nibai*-järjestöä, vaikkei sillä ollut mitään tekemistä koko asian kanssa. Koin kuitenkin konfliktin aiheuttajan vaikuttavan niissä piireissä liiaksi, joten päätin kulkea eri suuntaan. Se sai minut tuntemaan oloni todella ikäväksi. Lopulta identiteetin etsintä jäi tauolle vuosikymmeneksi, vaikka tunsinkin järjettömän suurta paloa perehtyä asiaan paremmin.

Minulla on ollut tosi pitkään tarve ilmaista jotain omaa. Ehkä se liittyy myös siihen, että minulla on ollut nuoresta asti olo että jotain puuttuu. Että pitäisi etsiä jotain. Ennen kuvittelin, että se löytyy, kun matkustan Japaniin. Mutta kun se ei ole mitään edes niin konkreettista kuin lähteminen jonnekin. Se onkin jotain ihan muuta.

Luistelu on ollut minulle tärkeää ja siinä pystyin liikekielen avulla ilmaisemaan itseäni. Kun se jäi, niin tuli sellainen olo, että ei ole enää mitää omaa. Löysin maalaamisen. Lätkin vaan menemään, ja jollain tapaa saan tuotua itseni näkyville.

Myös rakentamamme talo on esimerkki siitä, mitä olen löytänyt. Olen piirtänyt talon itse. Jo lapsena päätin omatoimisesti jostain äidin kanssa käydystä keskustelusta, että minulla ei ikinä tule olemaan niin paljon rahaa, että saisin omakotitalon. Mieheni on ikuinen optimisti, jolle kaikki on mahdollista. Päätimme siis vain rakentaa talon. Kun sellaisen ihmisen kanssa elää, yhtäkkiä kaikki asiat ovatkin mahdollisia. Uskaltaa ylittää sen kynnyksen, vaik-